

et arrogans vocatur *inaductus*, qui in ira operatur superbiatur. Per eam depeditur sapientia, VII, 252, 2. Rationi caliginem offundit, V, 206, 2; XVIII, 647, 2. Irato sol occidit mentis et rationis, XIII, 629, 1; XIV, 608, 2. Ira quomodo hominem dementet, XIII, 484, 2 et seq. Ira dignitatem tollit, Job, 386, 1. Ira tria homini eripit, gravitatem, consilium, pacem, V, 463, 1. Ira parit insaniam et furorom, X, 54, 2. Ira est insaniam, XX, 542, 1: Qui autem occidit fratrem suum, in tenebris est, et nescit quo sal. Possessorem suum destruit, et vix distat ab insaniam, Job, 123, 1, 2: Vere stultum interfecit iracundia, et parvulum occidit invidia. Ab insaniam differt tantum mora, XVIII, 648, 1.

Secundo, *ira varia parit peccata*, X, 51, 1, 2, 52, 1: Abstine te a lite, et mixtus peccata, homo enim iracundus incendit blem, et vir peccator turbat amicos, et in medio pacem habentium immittit inimicitiam. Iracundus incidit in multa peccata, cordis, oris et operis, VI, 410, 1: Qui ad indignandum facit, est, erit ad peccandum prolixior. Ira virtutes omnes pessundat, Job, 123, 2. Maxime orationi repugnat, XIV, 203, 1: Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira et disceptatione. Ira est velut animae et vitae laqueus, VI, 169, 1, 2. Ira occidit animam, Job, 123, 2; 385, 2: Qui perdit animam tuam in furore tuo, nunquid propter te derelinquetur terra, et transferentur rupes de loco suo?

Tertio, *qua ex illa sequantur damna quoad proximum*. Iracundus meditatur semper vindictam, VI, 510, 1: Vir iracundus provocat rixas. Et veteres injurias in memoriam identidem revocat, *ibid.* Ira non sinit iratum quiescere, donec vindictam sumat, IV, 379, 2: Ama quippe interius atrium domus regie intraverat, ut suggereret regi, et juberet Marдохaeum affigi patibulo. Iracundus suscitatur rixas, et statim ad eas provocat, VI, 313, 1: Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transit impatiens, et committitur rixae alterius; 319, 1: Sicut carbonem ad prunas, et ligna ad ignem, sic homo iracundus suscitatur rixas. Ira stulti gravis est tum ipsimet, tum ceteris stultis, 327, 2: Crave est saxum, et onerosa arena; et ira stulti utroque gravior. Item sapientibus, cur, 327, 2 et seq. Ex ira procedunt clamores, jurgia, convicia, lites, maledicta, pugnae, rapinae, caedes, etc., 410, 1; X, 407, 2; 408, 1; XX, 76, 1, 2.

Quarto, *iracundus sibi ipsi maxime nocet*, Job, 385, 2. Ira et tristitia sunt comites, VI, 284, 2 et seq. Ira semper dolore mixta est, XV, 677, 2. Ira hominem erodit, X, 107, 2; 108, 1: Zelus et iracundia minuunt dies, et ante tempus senectam adducunt cogitatus. Iracundus iracundiae suae damna illico sentit, VI, 29, 1, 2; 30, 1: Qui impatiens est, sustinebit damnum; et cum rapuerit, aliud apponet. Hominem ira in multa mala tradit, 311, 1. Est quasi virga qua iratus in alio saevit, et per eam

ipse plectetur, 147, 1, 2. Qui seminat iniquitatem, metet mala, et virga irae suae consummabitur. Ira a Deo quomodo puniatur, XV, 160, 1.

VIII. REMEDIA CONTRA IRAM. 1º Quomodo in ira et erga iram nos gerere debeamus. Iram sapiens celat, stultus statim prodit, V, 361, 1, 2: Fatua statim indicat iram suam, qui autem dissimulat injuriam callidus est; VI, 400, 1: Totum spiritum suum profert stultus; sapiens differt et reservat in posterum. Hi tripliciter a se invicem quoad iram differunt, *ibid.* Ira sapientis rationalis est, 327, 2. Ira obedi rationi in sapiente, V, 361, 2. Is eam illico in animo refrænât, *ibid.* Eam premena est versutus, et proinde metuendus, 423, 1: Impatiens operabitur stultitiam; et vir versutus odiosus est. In ira nihil precipitanter agendum, I, 725, 1. In ira nemo corrigendus, IX, 270, 1: Non incendas carbonem peccatorum, arguens eos: et ne incendaris flamma ignis peccatorum illorum. Ira pervertit correptionem et reprehensionem, 543, 2: Est correptio mendax in ira contumeliosus: et est iudicium quod non probatur esse bonum; et est tacens, et ipse est prudens. In ira facile excusationem admittit, animi heroi est, II, 58, 2: Respondit Aaron: Oblata est hodie victimam pro peccato, et holocaustum coram Domino; mihi autem accidit quod vides, quomodo potui comedere eam, aut placere Domino in caeremoniis mente iugubri? Quod cum audisset Moyses, recepit satisfactionem. Iracunda sapientia suam iracundiam frenent, IX, 171, 1: Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domesticos tuos et opprimens subiectos tibi. Eam vincere ingens est virtus et gloria, V, 446, 2. Eam domare quam sit heroicum, 515, 2; 516, 2 et seq.: Melior est patiens viro forti, et qui dominatur animo suo, expugnator urbi.

2º Quomodo vincenda, primo. Per moram, VI, 400, 1, 2. Iram diluere, exingere est, 12, 1: Doctrina viri per patientiam nascitur, et gloria ejus est iniqua praetergredi. Dissipanda est per moram, XX, 76, 1, 2 et seq.: Sit homo... tardus ad iram.

Secundo. Ejus remedium est memoria Dei, X, 50, 2: Memorare timorem Dei, et non irascaris proximo. Ira coram Deo effundenda, III, 260, 1.

Tertio. Nullum efficacius remedium contra iram consideratione Christi crucifixi, V, 362, 1.

Quarto. Ira vincitur consilio et celeritate, V, 516, 2.

Quinto. Ira in charitatis sinu suffocanda, VI, 400, 1, 2. Vincitur amplexu inimici, non fuga, XX, 76, 2.

Sexto. Alia irae remedia sunt: primum, ut nobis primitus persuadeamus nullo modo, neque justis, neque injustis ex causis licere irasci; secundum, est compescere linguam et manum; tertium, irae deformitatem considerare; quartum, si cogites iram rationi caliginem offundere; quintum, si cogites rei vilitatem ob quam irascaris; sextum, si

cupiditates, ob quas ademptas irascaris, ex animo extirpes, XVIII, 647, 2 et seq.

Septimo. Iræ quinque remedia ex S. Gregorio Nazianzeno, scilicet, oratio, signum crucis, humilitas, presentia nihili ducere, probam quod iratus in te conicit, si verum, agnoscere; si falsum, nihil aestimare, V, 446, 1.

3º Ira demandat gradus et exempla, XVIII, 643, 2; 644, 1. Eam lepide mitigavit Aurelianus imperator, III, 416, 1.

IX. QUOMODO ERGA IRATOS AGENDUM. — Eos placare studemus, et quomodo. Septem modi iratos placandi, ex agendi ratione Abigail erga Davidem, III, 417, 2. Ira molli responso frangitur, duro exacerbatur, V, 445, 2: Responso molli frangitur iram, sermo durus suscitatur furorem. Ira per lepores, risum, jocos solvitur, VI, 282, 1. Irati blandis sermonibus leniendi, sed post iram sedatam, *ibid.* Quando corripiendi, quando non, 299, 1. Corripiendi sunt post iram motam, V, 423, 1. Ira eorum tempore subsidere permittenda, VI, 272, 1, 2: Patientia lenietur princeps, et lingua molliis confringet duritiam. Ira ferocium et magnatum lenitate et submissione supplicii frangenda, I, 319, 1. Aferuntur de ea re exempla, *ibid.* Iram evellit munus in sinum emissum, VI, 110, 1: Munus absconditum extinguit iras, et donum in sinu indignationem maximam. Ira socii est toleranda, non excitanda, 168, 2. Ira superiorum humiliter declinanda est, XVI, 456, 2: Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum, Jesus autem abscondit se et exivit de templo.

2º Iracundorum societas et amicitia fugienda. Cum iracundo amicitia non est ineunda, cur, VI, 168, 2; 169, 1: Noli esse amicus homini iracundo neque amicum cum viro furioso; ne forte discas semitas ejus, et sumas scandalum animae tuae. Cum eo conversas, ejus lites et iras in se suscipit quas is habet contra tertium, 169, 1. Iracundus parum aptus est ad amicitiam, *ibid.*

IRA DEI. 1º Ira Dei qualis sit, XII, 361, 1. Ira Dei, ait S. Augustinus, non perturbato est ejus, sed iudicium quo poena peccato irrogatur, *ibid.* Ira igitur non est proprie in Deo, 553, 2; 554, 1; XV, 677, 1. Ira in Deo nominis metaphorice est, X, 229, 1. Ira in Deo est justitia et vindicta, IX, 463, 1. Deus est dominus irae suae, homo servus, XIV, 459, 1 (Vide Deus, cap. III, art. III, § 5).

2º Ira Dei dupliciter accipitur, Psalm. I, 240, 1: Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripas me. Ira Dei in peccatore duplex est, XIV, 447, 1: Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei. Ira Dei formidabilis, Job, 229, 2: Deus cuius irae nemo resistere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem; 622, 4: Semper enim quavis tumentes super me factus timui Deum, et pondus ejus ferre non potui. Ira Dei variis symbolis expressa, Job, 229, 2. Mari et vento comparatur, 106, 2: Quin potius vidi eos qui operantur

iniquitatem, et seminant dolores et metunt eos, fante Deo perisse, et spiritu irae ejus esse conturbatos; 713, 2. Haec diluivo representatur, et est veluti haeres impiorum, X, 313, 2: Quomodo calcetantur aridam inebriavit: sic ira iustus gentes, quae non exquiruntur eum, hereditabilis. Ira Dei apte comparatur leaenae, XIII, 359, 2: Quoniam ego quasi leaena Ephraim. Ira Dei quam sit astutus, XIV, 163, 1: Ante faciem indignationis ejus quis stabit? Indignatio ejus effusa est ut ignis; et petrae dissolute sunt ab eo. Ira Dei hypotyposis, XI, 421, 2: Ardens furor ejus et gravis ad portandum, talia ejus reptata sunt indignatione, et lingua ejus quasi ignis decorans, Spiritus ejus velut torrens inundans usque ad medium colli, ad perdendas gentes in nihilum.

3º Ira Dei in sceleratos vari gradus, VI, 90, 1: Livor vulneris obsterget mala; et plaga in secretioribus ventris. Ira Dei in impiis tum in hoc mundo, tum in inferno, XXI, 211, 1. Ira Dei gravis est cum bonum petere velit, XII, 123, 1: Noli orare pro populo isto in bonum. Ira Dei evidens signum est cum ipse in republica vel anima ejusque abiat, et amem deserit, XIII, 612, 1.

4º Ira Dei iudicis timenda, XV, 160, 1, 2: Progenies viperarum, quis demonstrabit vobis fugere a ventura ira? Ira Dei per praesentem patientiam cavenda, 101, 1; 103, 1: Facile ergo fructus dignos patientiae. Ira Dei precibus placanda, VI, 274, 2.

IRA IN CHRISTO. Ira an in Christo fuerit, XX, 77, 2. Ea fuit in Christo, sed domita, XV, 677, 1: Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super caecitate cordis eorum (Vide Iesus Christus).

IRENEUS (S.). S. ireneus an fuerit episcopus Thyalirensis, ad quem scribit Joannes, XXI, 57, 1. S. ireneus in Apocalypsin scriptus, II, 16, 2. S. ireneus graece scripsit, utpote Graecus, sed mox in Latinum conversum suadet styli Latini gravitas, XVIII, 35, 2. In suis scriptis saepe apologetis utitur, IX, 25, 2.

IRENE. Irene imperatrix, pia uxor Leonis junioris iconoclastae, ablatam a marito Ecclesiae coronam reddidit, iconoclasum sustulit, et pacem reipublicae et Ecclesiae restituit, XII, 641, 2; 96, 2 et seq. Imperii iuramentum aeque animo tulit, I, 577, 1. Ejus imperio exute constantia, XII, 680, 1.

IRIS: 1º Iris unde dicatur, X, 400, 1, 2. Quid sit, *ibid.* Ejus causa que sit, 399, 1. Iris est speculum solis, XX, 85, 1. Ejus colores tres sunt in vicem subordinati, *ibid.* Est instar arcus magni, et videtur oculi zona, 399, 2. Ejus amplitudo et constantia in coloribus, 400, 1. Ejus colores non sunt veri, sed apparentes, 400, 2. Ubi fiat plerumque, *ibid.* Plures irides simul fieri possunt, *ibid.* Iris fuit etiam ante diluivium, I, 457, 1, 2.

2º Iridis operationes in haec inferiora, I, 457, 1, 2. Au hauriat et bibat aquas e mari, XIII, 583, 4.

Iris unde dicitur nuntia deorum et pluvia, XVII, 290, 1. Iris matutina et vespertina quid portendat, X, 900, 1. Est imbrifera, *ibid.* Confert ad generationem mellis aerii, *ibid.* Cur dicatur Thaumantidis filia, *ibid.* et 2.

3 Iris fuit signum divinae clementiae et pacti cum Noe, X, 400, 2. Ipsa quale signum a Deo sit post diluvium constitutum, I, 157, 2. Symbolum est clementiae Dei tribus de causis, 158, 4. Symbolum est misericordiae et vindictae, XIII, 57, 4. Typus est SS. Trinitatis, X, 401, 1, 2. Item incarnationis Christi, IX, 642, 2. Allegorice significat legem evangelicam, baptismum Christi. Verbum incarnatum, octo de causis, I, 158, 4. Typus est crucis Christi, X, 401, 1, 2. Anagogice significat diem iudicii, in quo Christus sedebit in iride, I, 158, 2. Iris in circulo throni Dei quid ad litteram significet, XXI, 96, 1. Proprie ejus misericordiam notat, 96, 2. Iris erat circa Deum sedentem in curru cherubico, XII, 495, 1. Sed iris sub pedibus ejus mystice quid designet: ejus colores variis Deo adaptantur, 512, 1. Tropologicis iridis colores fidem, spem, charitatem significant, I, 158, 1. Varia ejus elogia, X, 400, 2. Est incitamentum ad Deum laudandum, 399, 1.

IRONIA. Ironia subinde a Scriptura sacra usurpatur, X, 253, 1.

IRRATIONALIA. Irrationalia muta voce Deum glorificant, V, 488, 1. (Vide CREATURAE).

IRREGULARITAS. Irregularitas ecclesiastica duplex est, XIX, 241, 2.

IRRELIGIOSUS (Vide IMPUS).

IRREVERENTIA. Irreverentia quae in oratione et votis committitur, qualis sit, VII, 195, 2 et seq. Irreverentia in sepulchra sanctorum irrogata, quam graviter punita, XI, 268, 4, 2.

IRRISIO, IRRISOR. 1 Irrisor omnes irridet, etiam amicos, X, 167, 2: *Equus emissarius, sic et amicus subsannator, sub omni supra sedente hincit.* Irrisores mores habent inconditos, V, 164, 1. Annunt oculis, et irriso dant dolorem, et saepe sibi, 285, 2. Irrisio aliene miseria odiosa est, IX, 228, 2: *Non irrides hominem in amaritudine animae suae: etenim qui humilitat et exaltat circumspicitor Judaeorum.* Haec cavenda, *ibid.* et seq. Irrisoribus iudiciorum Dei, ea maxime propter hanc culpam parata sunt, VI, 41, 1: *Parata sunt derisoribus iudicia: et mallei percutientes stultorum torporibus* (Vide DENISIO).

2 Irrisio uxoris turbavit Tobiam seniore, IV, 277, 2 et seq. Irrisor Alexandri Magni punitus, 545, 2. Irrisio regis Chaldaeorum ab aliis apud inferos, XI, 235, 2. Irrisorum Jobi ferina in dolores, Job, 585, 2; 586, 1.

3 Irrisionibus excipiendis se parat, qui se dat pietati, XV, 271, 2: *Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum; sufficit discipulo, ut sit sicut magister ejus, et servo sicut domino ejus. Si patrem familias Beelzebub voca-*

verunt, quanto magis domesticos ejus; XIX, 302, 1, 2: *Omnes qui pie volunt vivere in Chaldaea, persecutionem patiantur.* Irrisiones impiorum contemnenda, Job, 377, 1: *Stupebitur iustus super hoc, et innocens contra hypocritam suscitabitur. Et tenebit iustus viam suam, et mundis manibus addet fortitudinem.*

IRRITARE. Irritare alium non oportet, ut tuam ab eo lesus patientiam exerceas, XV, 173, 1.

ISAAC PATRIARCHA. 1 Isaac significat risum, I, 218, 1. Isaac fuit Abraham filius promissus et temporalis, XVIII, 159, 2 et seq. Cur fuerit risus patris et totius orbis, I, 239, 1. In hoc fuit Christi typus, I, 239, 1. Fuit figura Christi Jesu etiam in quantum medius fuit inter Abraham et Jacob, XIV, 243, 2. Cur Isaacum Ismael irriserit, XVIII, 559, 2. Isaacum Deus praesertim elegit, X, 171, 2. Isaac meditationi fuit deditus, I, 259, 2.

2 Isaac immolandus quot annorum fuerit, I, 246, 4. Quare fuerit ligatus, *ibid.*, 2. Ejus fides et obedientia in sui immolatione, X, 419, 2. An ejus virtus in hoc facto major fuerit, an Abrahami, I, 247, 4 et seq. Fuit hic martyr, *ibid.*, 2. Ejus immolationis imago est antiquissima, I, 248, 2. Fuit typus immolationis Christi, XVI, 465, 1. Isaac fuit figura Christi a Patre in mortem traditi et immolati, ac tertia die resuscitati, XV, 54, 4, 2; XVIII, 399, 1; XIX, 480, 1. Quomodo fuerit in parabolam, XIX, 480, 1. Erat aemulus, scilicet homo moriens et generans, 480, 2.

3 Isaac Christi typus fuit in uxorem Rebecam accipiendo, I, 260, 2. Isaac visus ab Abimelech joculari cum Rebecca uxore, allegorice exponitur, XX, 32, 4. Oravit viginti annis pro prole, I, 266, 1. Fuit speculum pacis et simplicitatis, 274, 1. Isaac puteos suos Geraritis cedens, alium meliorem a Deo obtinuit, V, 371, 1. Cur Deus eum peregrinari voluit, 272, 2. Fuit per quadraginta et quatuor annos caecus, 277, 1.

4 Cur pelierit carnem ferinam sibi dari ab Esau ante benedictionem quam ei putabat dare, 278, 1. De extasi quam in hac benedictione habuit, 281, 1. Quenam in ea viderit, *ibid.* An errarit in persona Jacob, 284, 2. Fide filius benedixit, XIX, 481, 4. Quot annis vixit, I, 332, 4.

5 Isaac solus cum posteris secutus est fidem patris, XVIII, 160, 1. Et ipse solus etiam cum posteris fuit haeres omnium benedictionum Abraham factarum, et bonorum ejus, X, 448, 2; XVIII, 160, 1. Cur ipse, non Ismael, X, 448, 2. Ex eo non ex Ismaele ducenda erat Abraham posteritas, XIX, 481, 1. Ex eo natus est Christus, non ex Ismaele, X, 448, 2. Isaac patriarcha fuit propheta, XI, 43, 1, 2. Cur vocetur servus Dei, XIII, 42, 2.

ISAAC ABBAS. Issaci abbas continentia mira, II, 22, 4.

ISAAC MONACHUS. Isaac monachus sua pe-

gentia obsessum a demone liberavit, V, 517, 1.

ISAACIUS MONACHUS. Isaacius monachus Valentinum imperatorem ad bellum proficiscentem redarguit libere, eique interitum praedixit, XII, 736, 1. Absens ejus necis diem et horam praedixit, *ibid.*

ISAUS. Isaai oratoris mutatio in melius, XII, 42, 2.

ISAIAS PROPHETA. 1 *Isaia vita.* Isaia fuit filius Amos, XI, 93, 1. Eius stirps regia, *ibid.* Quando floruerit, *ibid.* Fuit conjugatus et habuit filium Jasub, 93, 2; 187, 1. Fuit vita sanctus, 94, 2. Fuit eximie sanctus praesertim aliis prophetis, X, 518, 1. Hinc vocatur Propheta magnus, 519, 1. An impetravit precibus suis fontem Siloe, XI, 96, 1; XVI, 460, 1, 2. Libere principum vitia carpsit, X, 519, 1. Ejus zelus animarum, XI, 589, 1. Fuit apostolus, 94, 2. Ipse et alii Prophetae velut apostoli a Deo ad Judaeos missi sunt, XVIII, 282, 2. Fuit orbis portentum, 219, 2. An plane nudus per plateas Jerusalem inaccessit, 232, 2. Probabile quod sic, *ibid.* Probatur id variis rationibus, *ibid.* et seq. Ideo caruit hic subligaculis, 324, 1. Quare et quandiu nudus et discalceatus per Jerusalem inaccessit, XI, 324, 2; XIII, 284, 4; XIV, 70, 4; XVIII, 680, 4. Fecit hoc Dei jussu, et ideo non peccavit, XI, 324, 2. An triennio sic ambulavit, 325, 1. Ambulavit quoque nudus et discalceatus, *ibid.* Solem retrogredi jussit et regi Ezechiae vitam restituit, X, 470, 4; 519, 1. Lignea serra serratus fuit, XI, 93, 2; 95, 1; XVIII, 183, 4; XIX, 488, 1, 2. Morte sua Christum praefiguravit, uti et nomine, XI, 95, 1, 2; XIX, 488, 4, 2. Duplex causa ejus martyrii, XI, 95, 1, 2. Sepultus est juxta fontem Siloe quam precibus suis impetraverat, XVI, 460, 1, 2. Ejus reliquiae translatae sunt Panaeodem, XI, 96, 1. Ejus elogium, X, 519, 1.

2 *Isaia quando et quomodo prophetae inciperit et desierit,* XII, 468, 4. Est a Deo creatus Propheta, XI, 93, 2. Ejus praecellentia unde pateat, *ibid.* A Seraphim factus est Seraphicus, *ibid.* Cur et quomodo viderit Deum in solio sedentem, 465, 2. Vidit eum trinum, *ibid.* Et quidem in templo caelesti, 167, 2. Apertissime cognovit, et vidit SS. Trinitatis personas in visione Seraphim, XVI, 516, 2. Vidit tantum duos Seraphim, XI, 171, 2. An Isaia visio qua vidit Seraphinos, fuit tantum imaginaria, an in ea auditus terrae motus quem Amos indicat, XIII, 534, 1. Cur taceat auditus Seraphinis, XI, 176, 1. Tacet ob peccatum suum, *ibid.*, 2. Quodnam hoc ejus peccatum, *ibid.* Fuit id veniale, *ibid.* Carbone simul et gemma labia ejus ad angulo sunt purgata, 177, 2; 178, 4. Cur hoc calculo ea purgata sint, 178, 2. Ejus prima visio qua fuerit, 179, 4. In visione Seraphim fuit compunctus ut a peccato purgaretur, 180, 4. Ejus in jussu Dei parendo promptitudo, 184, 4, 2. Propheta vidit etiam sub Joatham rege, 186, 4, 2. Vidit mentaliter liberum in qua visus libri scribere, et

testes adhibuit sui scriptiois, 210, 1, 2. Plurimum animi prophetauit, 94, 2.

3 *Isaia vaticiniumum obiectum et stylus.* Operis ejus argumentum, XI, 96, 4. Ejus libri duas partes, *ibid.* Isaia praedixit ultima Christi et mundi tempora, 94, 4. Christi et Ecclesiae tempora praedixit, X, 519, 2. Ultima tempora praenuntiat, *ibid.* Sua oracula miraculis confirmavit, XI, 94, 4. Quomodo dicitur consolatus lugentes in Sion, X, 519, 2. Isaia quando oraculum de Christo nascituro edidit, XIV, 112, 2. Ardenti voto optat Messiae adventum, XI, 551, 4. Propheta de Cyro ducentis et decem annis ante, 546, 2 et seq. An auctor sit cantici Ezechiae, 477, 1. Integritas vaticiniumum Isaiae, 97-99. *Prophetia.* An. Alla ejus scripta, 97, 1. An fuerit scriptor *Proverborum*, VI, 252, 1. An ex Isaia quaedam oracula Jeremias depraeserit, XII, 299, 1.

Isaia stylus est eloquentissimus et sublimissimus, XI, 93, 2. Ejus prophetae est quasi Evangelium, 94, 1. De Christo tam clare scribit ut Evangelista, ita ut non tam Propheta quam Evangelista videatur, V, 476, 2; XI, 597, 2; 598, 1. Sapius in Novo Testamento citatur, quam reliqui omnes Prophetae simul, XI, 94, 1. In multis cum *Apocryphis* Joannis coincidit, 362, 2.

ISAIAS ABBAS. Isaia abbas quomodo de inferno meditaretur, XI, 442, 4. Isaia abbas de hominum caecitate querimonia, XIII, 169, 1. Eiusdem lamentationis de anima peccatis subdita, XII, 349, 1.

ISBOSETH. Isosheth rex Gessuri, III, 439, 2. Non tenebatur regnum Davidi cedere, 440, 1. Regnavit annis septem et dimidio, *ibid.*

ISDEGERDES. Isdegerdes rex Persarum quam dire in Christianos saevierit, XIII, 187, 2.

ISIDORUS HISPALENSIS (S.). S. Isidori Hispalensis adhuc pueri in ore apes sederunt, V, 508, 1. Initio tardioris ingenii, assiduo studio doctus evasit, IX, 243, 4. Studio et labore longo magnam doctrinam sibi paravit, XIII, 618, 1.

ISIDORUS AGRICOLA (S.). S. Isidorus agricola Deo vacando nihil ex opere diurno amittebat, IX, 343, 2.

ISIS. Isis est sapientiae caelestis symbolum, IX, 61, 4.

ISMAEL ABRAHAE FILIUS, ISMAELITE. Ismael quid hebraice significet, XVIII, 556, 1. Quomodo secundum carnem natus, 555, 1. Quomodo luserit cum Isaac, I, 240, 2. Isaacum deridens, fuit typus persecutorum Ecclesiae, 560, 1. Isaacum fratrem oppugnantis figura est carnis animam oppugnantis, IX, 91, 4. Quare a domo Abraham pulsus sit, XIII, 545, 4. Ejus expulsio e domo Abraham typus reprobandis Judaeorum, XVIII, 560, 1. Cur verus Abraham haeres non fuit, XVIII, 160, 1. XIX, 479, 2. Quare non fuerit haeres promissionum Abraham patri suo factarum, sed solus Isaac, X, 448, 2. Fuit homo ferox, I, 209, 2. Ismael an sit

salvatus, 217, 2. Ejus dubia est salus, XIII, 189, 2. Ismaelite fure Judaeorum hostes, X, 436, 1. ISMAEL FILIUS NATHANAE. Ismaelis adversus Godollam conjuratio unde ortum habuerit, XII, 274, 2. Ejus feritas, 276, 1, 2. Ismael de semine regio invidens Godollae principatum, eum cum plurimis ei adhaerentibus occidit, 644, 1.

ISOCRATES. Isocrates ethica praecepta Demonico data, IX, 31, 1 et seq.

ISRAEL. (Hic sumitur Israel praesertim pro decem tribubus Israel; in quantum latius totam Hebraeorum gentem significat, vide Hebraei.)

1° Israel nominis etymon, I, 316, 2; 447, 1. Quid hebraice sonet, XVI, 42, 1. Israel hebraice idem est quod *dominabitur Deus, vel dominans Deus*, IV, 288, 2. Cur dicitur *Israël*, XI, 340, 1. Israel ponitur aliquando pro Juda et Benjamin, alias pro decem tribubus quae a Juda et Benjamin schisma fecerunt, IV, 209, 2. Israel interdum capitur pro Israele spirituali, id est conversis gentibus, XI, 238, 1.

2° Israel cur vocentur decem tribus, XIII, 220, 2. Israel et Juda post schisma Jeroboam distinguuntur usque ad captivitatem Babylonicam, post eam pro eodem sumuntur, 243, 1. Earum regnum a Deo accisum fuit, 290, 1, 2. Quomodo caperentur matulae, 395, 1, 2. Et onagro solitario, 396, 1. Quomodo Tyro urbi, 406, 2. Et vecordi columbae, 384, 2. A Jeroboam descendendo et Jeroboam creando contra jus divinum peccaverunt, 391, 1. A primo rege Jeroboam usque ad ultimum Hosae continue idola coherunt, 292, 2. Non tantum per vitulos Bersabee jurabant, sed et per viam qua ad eos ibatur, 636, 2. Exerunt templum simile Hierosolymitano, 632, 1. Israelitae pii non pauci, Jeroboami idololatriam fugientes, et cladem Israeli instantem, ex Samaria fugientes in Judaeam, ibi sedem fixerunt, 294, 1. Multi quoque Deo vero Israel sacrificabant, sed imperfecte, 401, 1. Eorum multi quando ad Deum redierint, relicta idololatria, 437, 2. Cur a prophetis Chanaan vocentur, 449, 1. Cur vocentur *non populus Dei*, 294, 2. Eorum quae sit nuditas, 306, 1. Arbori prius frondosa, at postea exarescenti comparantur, 410, 1. Item viti nullas uvas proferendi, 410, 2; 441, 1. Earum exodium per adulteram quam Osae jubetur diligere oenotari, 335, 1, 2. Eas cur Deus caedendas in valle Jezrebel minetur, 288, 1, 2.

3° Decem tribubus dispersis, Israelis nomen remansit in Juda, IV, 209, 2. Israelitae in Assyriam deducti inde non redire, sed eorum loco in Samariam remissi sunt. Cuthai, quomodo tamen illi Israelitae vocentur et Ephraimitae, XII, 224, 2. Israel interdum capitur pro omnibus Judaeis e cap-

tivitate Babylonica reversis, XIII, 243, 4. Israelitae reliqui a captivitate junxerunt se Juda, IV, 86, 2. Israel totus et captivitate Assyriaca non redit, XIV, 445, 1; 459, 2. Multi tamen ad Judam transierunt, et cum eo in captivitatem abducti, et ex eadem reversi sunt, 445, 1, 2. Israelitae multi cum Judeis sub Cyro in Jerusalem redierunt, XII, 621, 4. Israelis nomen post reditum e captivitate ad solas duas tribus transit, 501, 4 (Vide Hebraei, Jacob).

ISSACHAR. Issachar quid significet, I, 299, 1, 2. De ejus benedictione, 404, 1. Symbolice est mentis gaudium, 306, 1. Issachar patriarcha (typus est S. Jude Thadaei, XXI, 397, 2. Significat religiosum quinque de causis, I, 404, 2 et seq.

ISTHMI LUDI. Isthmi in ceramianibus victor pinea corona donabatur, XVIII, 333, 2.

ISTHMUS. Isthmus sive dilatatus quis sit, XVII, 431, 2. Isthmus est terra angusta inter duo freta, XIV, 48, 2.

ITALIA. Italiae feracitas, XII, 609, 2. Italia vitiis excellit, XVI, 556, 2. Italiae deliciae et amantitas, XXI, 329, 1. Ejus fides bifera, et aliae arboros toto anno virentes et fructuosas, XXI, 406, 2.

ITALICUS. Italicus quo pacto in circensi certamine adversarium suum vicerit, IV, 565, 1.

ITALUS, ITALICUS. Itali antonomastice significare possunt Romanos, XIX, 524, 2. Itali prius quare ad fidem ante alios Europaeos conversi, XVIII, 593, 1. Itali multas voces a Graecis accipiunt, IV, 394, 2. Apud Italos in conviviiis feminae a viris separate sunt, IX, 284, 2. Italica colora quo dicitur, XVII, 230, 2.

ITER, ITERARI. 1° Ad iter parati symbolum est zona, XVIII, 678, 1. Itinerantium praesens et patronus S. Raphael archangelus, IV, 282, 2.

2° Iter sanctorum a Deo dirigitur, XVI, 73, 1. Iter caeleste Deus justis expeditum facit, XII, 454, 1.

3° Itinera aternitatis quae sint ad litteram, XIV, 253, 1, 2. Sunt itinera temporis, puta praeteritum, praesens et futurum quae sub aeternitate decurrunt, *ibid.*, 2. Mystice autem misericordia et veritas, 254, 2.

ITERATIO. Iteratio peccati novum est peccatum, X, 415, 2 (Vide Peccatum).

ITUREA. Iturea unde dicta; ejus situs, XVI, 80, 2.

IVO (S.). S. Ivo dissidentes invicem conciliandi gratia valebat, I, 274, 1. Fuit pauperum patronus, VI, 397, 1; 487, 1.

IXIONIS. Ixionis amici filio gabalo imperator quinam essent, XII, 510, 1.

IXIOS. Ixios avis est species vulturum, I, 449, 1.

JABIN. Jabin rex Asor princeps aliorum Chanaanae regnorum, 67, 1. Erat nomen commune omnibus regibus Asor, *ibid.*, 2.

JACHIN. Jachin et Booz columnae, quid litterari er, allegorice, tropologice significarent, XIX, 218, 2 et seq.

JACOB PATRIARCHA. 1° Jacob etymon, I, 267, 2; 268, 1; XV, 133, 2. Jacob unde dictus sit Israel, X, 263, 2; 562, 1; XIV, 567, 4; XVIII, 581, 1; XIX, 3, 1. Cur vocetur sanctus, XIII, 42, 2. Jacob capitur interdum pro populo Christiano, XI, 539, 2.

2° Jacob an fuerit in utero matris sanctificatus, I, 266, 2; XII, 48, 2; XV, 58, 2. Nascens Esau plantas tenens, quid denotaret, unde vocatur supplantator, XIII, 446, 2; XX, 12, 1.

3° Quomodo fuerit vir simplex, I, 267, 2. An peccaverit emendo jus primogeniturae, 269, 1. Non peccavit emendo primogenita, peccato simoniae, XIX, 504, 1, 2. Quot fuerit annorum dum benedictionem Esau surripuit, I, 277, 1. Indutus pellibus haelinis quid allegorice significet, 279, 1. Quomodo se vocaverit et dixerit esse Esau, *ibid.* Fuit hic mysterium, 2 et seq. In Eucharistia est vox Jacob, id est Christi, sed manus sunt Esau, 280, 1. Ejus benedictio a patre accepta est quadruplex, 280, 2 et seq.

4° Jacob fuit in exilio suo beatus, I, 284, 2. An Deus in terra ad scalam quam vidit steterit, 285, 2. Mystica ejus scala ad litteram multa significat, *ibid.* Scala symbolum est divinae gubernationis, 286, 1. Scalae latera quid significant, *ibid.* Quid ejus gradus, *ibid.* Quid angeli ascendentes et descendentes, *ibid.* Angeli descendentes, felicem Jacobi habitum in Haran; ascendentes, felicem ejus reditum in Chanaan significant, *ibid.* Tria gravamina Jacobi levat Deus per tres consolationes, *ibid.* et 2. Haec scala allegorice significat Christi crucem, *ibid.* Item ejus incarnationem quinque de causis, 286, 2 et seq. Symbolice, scala est anima, basis concupiscentia, caput est mens, I, 287, 2. Scala est inconstantia vitae, rota fortunae, *ibid.*, 2. Tropologica, scala sunt virtutes quibus in caelum scandimus, *ibid.* Angeli in ea sunt praedicatores, 287, 2. Significat etiam scalam perfectionis, ejusque gradus, *ibid.* et seq. Scala significat etiam duo Testamenta, 288, 1. Cur nemo in hac substituerit, *ibid.* Significat disciplinam religiosam, *ibid.* Beata Virgo scala caeli, *ibid.*, 2. Anagogice significat varias sedes et choros sanctorum, *ibid.* Jacobo afflictio sax bona Deus promittit, 289, 1. Erexit in hoc loco visionis titulum, quid hoc significet, *ibid.*, 2. Consecravit ibi oleo altare, *ibid.* Vovit

Jacob Deo decimas et sacennum in Bethel, 290, 1.

5° Jacob duxit Rachelem post septennium servitutis, I, 294, 1. Jacobi duae uxores quid tropologice significant, 294, 1, 2. Duxit Rachelem post primos septem dies matrimonii Lie, 294, 1. Jacobi matrimonium cum Lia et Rachele quid symbolice designet, IX, 83, 1. De pacto ejus cum Laban, 304, 2. Quo stratagemate eluserit estum Laban, 301, 1. Iuste hoc stratagemate fuit usus, *ibid.* De mirabili ovium conceptu in hoc stratagemate, *ibid.* Hunc conceptum ipse a Deo sua sanctitate et precibus impetravit, 305, 1. Virgae Jacob variegatae significant exempla sanctorum varia, *ibid.* Jacob est exemplar vigilantis pastoris, XIV, 499, 2.

6° De fuga ejus ex domo Laban, I, 308, 1. Angelorum praesidium circa Jacob, 313, 1. Ejus oratio, in qua quas virtutes exerceat, 314, 1. Vir cum Jacobo luctans quis fuerit, 314, 2. Cum angelo luctatur, 314, 2 et seqq. Angelus cum Jacobo luctans bonus fuit, typusque Christi, 315, 1. Cur luctatur angelus cum Jacobo, *ibid.* Quid esset haec lucta, *ibid.*, 2. Jacob nomen Israel accipit ab angelo, cur, 316, 2. Quanam fuerit benedictio Jacobo ab angelo data, 317, 4. Lucta Synagoga et Ecclesiae, *ibid.* Lucta Jacobi orationem ejusque efficaciam significat, *ibid.* Quid adhuc significet, X, 561, 4; XVIII, 453, 1. Ejus lucta exponitur de anima Deum amante, XVIII, 453, 1. Angelus Jacobi an vocatus sit *Bethel*, I, 317, 2. Angelus tacet nomen suum, cur, *ibid.* Quomodo Jacob viderit Deum facie ad faciem, XIX, 265, 1. De claudicatione Jacobi, an manserit claudicans, 318, 2. Placet Esau fratrem numeribus, 319, 1 et seq. Cur septies in terram pronus cum adoravit, *ibid.*, 2. Titulus altaris Jacobi, 321, 2. Jacob purgat familiam suam ab idolis, 327, 2 et seq. Altare inscripsit Deo forti Bethel, 328, 2. Jacobo Deus tripliciter apparuit, 329, 1. Cur hic nomen Israel iterato Jacobo induit, *ibid.* et 2. Id ei iterum datur ex fortitudine et victoriis, 329, 2.

7° Quo anno etatis Jacob in Aegyptum descendit, I, 377, 2. Quantopere egyptum fuerit audito quod Iosaphat adhuc viveret, 378, 2. De ejus itinere in Aegyptum, 380, 1. Multis de causis illud iter timere poterat, *ibid.* De nepotibus qui cum eo in Aegyptum descenderunt, *ibid.*, 2 et seq. Novem praecipue arumae et afflictiones Jacobi, 384, 1. Tribulatione a Deo probatus est, X, 23, 2. Cur Jacob in Chanaan sepeliri voluit, I, 386, 1. Quid hoc tropologice significet, *ibid.* Quid anagogice, *ibid.*

8° Jacob adoptat Ephraim et Manasse, I, 388, 1. De manibus ejus transversim positum